

2. семестар МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА АРХИТЕКТУРА

Назив предмета:

Стратегија интегралног урбаног развоја – нов инструмент планирања у процесу интеграције у ЕУ

Тип наставе- научно- стручни, сатница 1+1

Садржај наставе

Овај модул развија код студената критички приступ за креирање стратегије интегралног урбаног развоја, заснован на прикупљању и анализи података, формулисању потреба, визије, циљева и начина реализације пројеката на примерима појединачних приоритетних зона интервенције. Студенти се обучавају за интегрално планирање урбаног развоја у складу са европском праксом.

Стратегија интегралног урбаног развоја је европски инструмент планирања. Заснива се на колаборативном планирању као теоријском оквиру и моделу деловања у пракси. Однедавно се примењује и у Србији кроз програме међународне подршке, који имају за циљ развијање капацитета за процес интегрисања у ЕУ.

План рада

Назив предмета:

Стратегија интегралног урбаног развоја – нов инструмент планирања у процесу интеграције у ЕУ

Година студија:

Прва (други/пролећни семестар)

Број кредита:

4 ЕСПБ

Термини одржавања наставе:

Биће накнадно унето према укупном распореду наставе

Термин одржавања испита (предаја семинарског рада):

15.недеља

Термини одржавања колоквијума:

6. и 9. Недеља

Назив пројектног задатка:

Креирање Стратегије интегралног урбаног развоја

Наставник:

Доцент Др Ратка Чолић

Сарадник у настави:

Број кабинета:

Време за консултације са студентима:

Телефон: 060 3230 604

Е-маил: colic.ratka@gmail.com

Посебни критеријуми за пријем студената:

Циљеви и приступ настави:

1. Разумевање теоријског оквира колаборативног планирања и његове примене у савременој пракси европског планирања кроз стратегију интегралног урбаног развоја

2. Јачање критичке свести студената о актуелним истраживањима и савременој пракси планирања урбаног развоја у земљама ЕУ и Србији
3. Разумевање израде стратегије интегралног урбаног развоја као нове праксе планирања
4. Развијање преносивих и професионалних вештина које ће омогућити студентима да покажу иницијативу и личну и професионалну одговорност

Настава је усмерена на следеће теме: европске урбане политике и одрживи урбани развој, стратешко планирање и управљање, интегрални приступ планирању, стејкхолдери и партиципација, повезивање планирања са реалним изворима финансирања, разлике у домену традиционалног урбанистичког планирања и планирања урбаног развоја.

Пројектни задатак:

Рад студената обухвата упознавање са значајем стратегије, разумевање процеса израде стратешког плана, као и препознавање потреба и креирање стратегије урбаног развоја појединачних зона интервенције.

Студенти се упознају са темама специфичним и за локални контекст (одабрана локација) и за европске стратегије интегралног урбаног развоја (кроз примере из праксе) – развој угрожених и недовољно искоришћених градских подручја и четврти; промена физичких структура; социјална инклузија и борба против сиромаштва; становање (ново, обнова, унапређење услова); културно наслеђе; развој инфраструктуре; одрживи урбани транспорт, мобилност, јавни превоз; климатске промене; заштита животне средине, енергетска ефикасност; "low-carbon" економија; запошљавање и мобилност радне снаге; истраживања, технолошки развој и иновације; доступност и квалитет ИКТ; конкурентност малих и средњих предузећа; образовање и обука; институционални капацитети и ефикасна јавна управа.

На примеру одабраних зона интервенције (централна градска подручја са стагнацијом или опадањем економског раста, смањене атрактивности, угроженог идентитета; "brownfield" локације; подручја изложена проблемима заштите животне средине, климатских промена, неадекватних урбаних структура и др.), студенти се обучавају за интегрално планирање урбаног развоја.

Настава обухвата индивидуални и групни рад. Резултати рада се проверавају на колоквијумима а завршни рад се презентује након завршетка наставе.

Метод извођења наставе:

Метод рада одражава различитост тема, метода и техника које су повезане са стратешким интегралним планирањем урбаног развоја. Преношење знања, концепата и вештина, у релацији са специфичним темама, изводи се у форми предавања, посета терену, групних дискусија, радионица, разговора са експертима, писаних и графичких радова мањег обима (колоквијуми) и израду семинарског рада. Студенти ће радити у малим групама и очекује се да сви подједнако допринесу групном раду о чему подносе радни материјал на крају семестра, поред семинарског рада. Процена рада студената се врши током целог семестра и заснива се на индивидуалном и групном раду, резултатима на вежбама, уређеном писању и графичком изражавању, аргументима изнетим у презентацијама и дискусијама и, квалитету завршног семинарског рада.

Нед	Назив:	Предавање:	Вежбе:	Литература:
1.	Увод у предмет	Разумевање концепта колаборативног планирања као теоријског оквира за израду стратегије интегралног урбаног развоја	Појашњење рада, подела у групе, преглед подручја интервенције, објашњење Стратегије (Зашто?, Шта?), иницијални кораци	Чолић, Р. (2012) Стратегија интегралног урбаног развоја као нов инструмент планирања урбаног развоја, Летња школа урбанизма, УУС, РГЗ.29.-31.мај, 2012. Тара. стр.35-44. Healey P. (1998) Collaborative Planning in a stakeholder society, Town Planning Review 69 (1998) 1, pp.1-21 Albrechts, L. (2004) "Strategic (spatial) planning reexamined"

				Environment and Planning B: Planning and Design 31(5) 743–758.
2.	Европске политике урбаног развоја и утицаји	Разумевање Европских политика урбаног развоја, интегралног приступа, актуелних тема урбаног развоја	Објашњење садржаја Стратегије	European Commission (2011) Cohesion Policy 2014-2020 Leipzig Charter on Sustainable European Cities
3.	Разумевање локалног контекста и упознавање са приоритетним зонама интервенције	Преглед постојећег стања, анализа и вредновање условљености развоја ширег подручја	Упознавање са кораком одређивања приоритетних зона интервенције у оквиру ширег подручја и додељивање појединачних локација групама студената	Примери из праксе
4.	Улога различитих политика	Разумевање различитих политика, препознавање њиховог утицаја на локалном нивоу, различитих сектора где се оне одвијају и остварују, као и њиховог утицаја на формулисање стратегије интегралног урбаног развоја.	Иницијална анализа и сагледавање појединачних локација у оквиру ширег контекста развоја града	Примери из праксе
5.	Анализа Стања	Препознавање значаја анализе, примери из праксе	Анализа и препознавање потенцијала/недостатака појединачних локација	Примери из праксе
6.	Потребе за интервенцијом		Колоквијум	
7.	Формулисање визије	Дефинисање визије промена за појединачне локације кроз сагледавање заједничке будућности и развијање и промоцију заједничких вредности	Примери стратегија-формулисања визије Формулисање визије за појединачне локације	EU (2011) <i>Cities of tomorrow, Challenges, visions, ways forward.</i> European Commission, Directorate General for Regional Policy. Примери из праксе
8.	Формулисање циљева развоја	Разумевање значаја и начина формулисања циљева развоја	Формулисање циљева развоја за појединачне локације	Примери из праксе
9.	Визија и циљеви развоја		Колоквијум	
10.	Гостујуће предавање	Искуства учесника израде Стратегија из Крагујевца, Ужица, Краљева (према договору)		Примери из домаће праксе
11.	Имплементација	Објашњење могућности и начина на који ће се Стратегија реализовати и шта је за то потребно (Шта треба променити? Зашто? Како?).	Анализа механизма реализације, партнера, потенцијалних извора финансирања, рада у фазама и временског оквира, ризика, координације и мониторинга на појединачним локацијама и пројектима	Примери из праксе
12.	Финансирање, стејкхолдери и партиципација	Анализа потенцијалних стејкхолдера у процесу формулисања стратегије	Анализа и препознавање стејкхолдера на појединачним пројектима студената. Анализа могућности укључивања стејкхолдера кроз информисање, консултације и активну партиципацију	Чолић, Р., Мојовић, Ђ., Петковић, М., Чолић, Н. (2013) <i>Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја.</i> Београд: GIZ/ AMBERO-ICON Чолић, Р. (2006) <i>Партиципативно</i>

				планирање, Задужбина Андрејевић, Београд. Примери из праксе
13.	Радионица и групна дискусија		"Role-play" техника симулације рада стејхолдерских група на имплементацији пројекта	
14	Мониторинг и евалуација	Размевање процеса мониторинга (праћења) као покушаја да се искорачи из фазе израде у реализацију стратегије. Разумевање значаја евалуације стратегије, нарочито аспеката одрживости, остваривости и евентуално могућег квалитета резултата	Провера могућности мониторинга за појединачне развојне пројекте као и евалуације појединачних стратегија	Примери из праксе
15.	Презентација финалних Радова			

Обавезна литература:

Albrechts, L. (2004) "Strategic (spatial) planning reexamined" Environment and Planning B: Planning and Design 31(5) 743–758.

Чолић, Р. (2012) Стратегија интегралног урбаног развоја као нов инструмент планирања урбаног развоја у *Нови инструменти планирања простора у тржишним условима, процена вредности непокретности*, Међународни научно-стручни скуп Летња школа урбанизма (ур. В.Трифунковић, Д.Радосављевић, Н.Тасла, Д.Минић) УУС, РГЗ.29.-31.мај, 2012. Тара. стр.35-44.

Чолић, Р., Мојовић, Ђ., Петковић, М., Чолић, Н. (2013) *Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја*. Београд: GIZ/ AMBERO-ICON

<http://www.urbanlandmanagement.rs/wp-content/uploads/2014/11/VODIC-participacije-Srpski.pdf>

Faludi, A. (2014) *EUropeanisation or Europeanisation of spatial planning?* Planning Theory & Practice, 15:2, pp.155-169.

Healey P. (1998) *Collaborative Planning in a stakeholder society*, Town Planning Review 69 (1998) 1, pp.1-21

Препоручена литература:

Albrechts, L. (2009) *From strategic spatial plans to spatial strategies*. Planning Theory and Practice, 10 (1), pp. 133–149.

Чолић, Р. (2008) Стратешко планирање као инструмент за управљање локалним развојем у *Како до стратегије просторног и урбаног развоја на националном и локалном нивоу Републике Србије*, Летња школа урбанизма (ур. М. Ралевић, В. Трифунковић, Д.Минић, Д. С.Пајовић), Крагујевац, 10-13.јун 2008. стр. 45- 52.

Чолић, Р. (2006) *Партиципативно планирање*, Задужбина Андрејевић, Београд.

Healey, P. (1997). *Collaborative Planning, Shaping Places in Fragmented Society*. London: Macmillan Press.

Innes, E.J. & Booher D.E. (2000) *Collaborative Dialogue as a Policy Making Strategy*. Institute of Urban and Regional Development. University of California at Berkley.

Извори:

European Union (2011) *Cities of tomorrow, Challenges, visions, ways forward*. European Commission, Directorate General for Regional Policy.

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final.pdf

European Commission (2011) *Cohesion Policy 2014-2020*

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/themes2012/urban_en.pdf

European Union (2014) *Urban Development in the EU*. European Commission, Directorate General for Regional Policy.

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/urban/urban_dev_032014.pdf

German Presidency (2007a) *Leipzig Charter on Sustainable European Cities*, Final Draft, document prepared by the German Presidency of the European Union, Leipzig.

http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/themes/urban/leipzig_charter.pdf

Јевтовић, Д., Чолић, Р., Церхе, И. (ур.) (2013) *Стратегија интегралног урбаног развоја централне градске зоне Крагујевца*, Дирекција за урбанизам Крагујевац.
<http://www.urbanlandmanagement.rs/wp-content/uploads/2014/10/KG-brosura-srpski.pdf>
 Радојичић, Д., Чолић, Р., Церхе, И. (ур.) (2013) *Стратегија интегралног урбаног развоја централне градске зоне Ужица*, Град Ужице.
http://www.urbanlandmanagement.rs/wp-content/uploads/2014/12/UZice-2030_Engleski-Copy.pdf
 Нерић, Н., Мијајловић, М., Чолић, Р., Вељовић, В., Гаули, Ј. (ур.) (2015) *Стратегија интегралног урбаног развоја Краљева* (у припреми за штампу).

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Семинарски рад - садржај: увод, контекст, проблеми, визија/ циљеви/ приоритети, стратегија (шта планирате да урадите?), имплементација (како предлагете да то урадите?), очекивани резултати, мониторинг, укупно мах. 3000 речи

Радни материјал - белешке са састанака, подела радних задатака, листе активности, подела рада у групи, идеје, инспирације, прикупљени подаци, литература

Начин полагања – предаја радног материјала, семинарског рада и усмена одбрана (презентација)

Критеријуми оцењивања:

Разумевање креирања стратегије интегралног урбаног развоја се проверава кроз текстуалне и графичке прилоге, индивидуалне и групне презентације резултата рада, способност усмене и писмене комуникације.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују најмање са 30, а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100 поена.

- Аналитичност и критичност размишљања и разумевања (20%)
- Примена знања на примеру (20%)
- Генерисање креативно нових идеја (20%)
- Евалуација идеја предлога (20%)
- Уређеност приказа (10%)
- Учешће у тимском раду (10%)
- **Укупно 100%**

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
Колоквијум	2x10	Семинарски рад	60
		Радни материјал	5
Рад током семестра	10	Усмена одбрана	5

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ